A JEWISH CANADIAN DAILY Circulated All Over CANADA And Abroad

The Daily Hebrew Journal

דער אידישער זשורנאל

פאליטיש אונאפהענגיג נאציאנאל

א צייטונג וועלכע ניט פרייהייט פון אויסדרוק צו אלע שיכטען.

VOLUME XVIII No 7638 | Friday, July 31st, 1931 | זונען אונטערגאנג 8.45. | יום ו׳, י״ז אב, פרשה עקב, תרצ״א. | טאראנטא, פרייטאג דער 31־טער יולי, 1931. | PRICE THREE CENTS

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS AUG 3 1931

N Y Public Library 476 Fifth Ave NEW YORK N Y

פאלעסטינער אידישע באפעלקערונג גרייט זיך היינט אויף אן אראבישען פאגראם

מופטי און זיינע אדיוטאנטען אבען פארדופען אויף היינט, פרייטאג, א מאסען־פארזאמלונג פון אראבישע אדעלינג, צו פראטעסטירען געגען דער רעגירונג „הלמאי זי באוואפענט אידישע קאלאניסטען און לערענט זיי שיסען״. — אידישע באפעלקערונג אין טויט־שרעק. — אראבישע צייטונג רופט צום קאמף „געגען די ציוניסטען וועלכע זענען די שונאים פון די אראבער״.

זעד־לאומי וואכט רעגירונג אין צייט נענען די העצעס

ירושלים, יולי 30, (איטא).

טראץ די אפלייקענונגען פון דער פאלעסטינער רעגירונג, פיהרען די אראבישע עקסטרימיסטען דאך אן זייער פראפאגאנדע אז די רעגירונג באוואפענט די אידישע קאלאניסטען, און אז די פאלעסטינער אידישע קאלאניסטען ווי אזוי צו שיסען.

די קאנפערענץ וואס איז פארגעקומען פון די אראבישע עקסטרימיסטען אויף פרייטאג, ווערט דערוואלט, וועט אנגענומען רעזאלוציעס געגען דער רעגירונג, אין פארבינדונג מיט׳ן באריכט אז זי, די רעגירונג, האט באוואפענט די פארוואלטונג אידישע קאלאניעס.

א פארשלאג צו באוואפענען די אידישע קאלאניעס וועלכע זענען אהן פראטעקציע, איז געמאכט געווארען אין א באריכט פון אינספעקטאר גענעראל דאוביגין.

ירושלים יולי 30.

אן אויפלאדונג איז ארויסגעשיקט געווארען צו אלע אראבישע פיהרער אין אראבישע אדעלינג צו קומען צו א מאסען־פארזאמלונג וועלכע וועט אפגעהאלטען ווערען אינ׳ם נאציאנאלען אראבישען קלוב פרייטאג דעם 31־טען יולי (היינט), וואו פראטעסט רעזאלוציעס וועלען אנגענומען ווערען געגען דעם „וואס די אידישע קאלאניעס ווערען באוואפענט פון דער פאלעסטינער רעגירונג״.

די אראבער זענען געגען דער דעקאמענדאציע וואס אינספעקטאר גענעראל דאוביגנ האט געמאכט אין זיין באריכט וועגען „פאבליק סייפטי״, אז פארזיכטע „ארמארים״ זאלען באשטימט ווערען אין די געגענטען וועלכע געפינען זיך ארום די אידישע ישובים.

די עקסטרעמע נאציאנאליסטישע אראבישע צייטונג „אל דזשאמיאל אל אראביא״, שרייבט אז די קאנפערענץ מיט אנגענומען מיטלען „צו באשיצען די אראבער געגען זייערע ציוניסטישע שונאים״. די צייטונג אטאקירט אויך די אראבישע עקזעקוטיווע, דערפאר וואס זי האט ניט אויפגענומען דעם ענין מיט דער רעגירונג. די צייטונג איז דער ארגאן פון דעם מופטי.

דער זעד לאומי האט שוין געווארנט דעם טשיעף סעקרעטערי יאנג פון דער פאלעסטינער רעגירונג, געגען דער שעדליכקייט פון דער אראבישער אגיטאציע, הויפטזעכליך וואס ווערט אנגעפיהרט אין די צייטונגען, געגען דער רעגירונג׳ס פלאן צו פארטיידיגען די אידישע ישובים.

סעקרעטערי יאנג און קאמענדאנט ספאיסער פון דער פאליציי, האבען דערקלערט, אז די רעגירונג טוט אלץ וואס איז אין איהרע מעגליכקייטן, צו אפשטעלען די אינטאציע, און א וואכזאם אויג ווערט געהאלטען אויף דער פרייטאגדיגער קאנפערענץ.

די אידישע באפעלקערונג אין ארץ־ישראל איז היינט אין טויט־שרעק פאר דער מעגליכקייט פון א פרישען פאגראם וועלכען מען דערווארטעט פרייטאג. לויט אלע צוגרייטונגען פון די אראבער איז צו זעהן אז זיי גרייטען זיך אויף א פאגראם אויף אידען.

גאווערנער־דזשענעראל ביי גרינדונג צערעמאניע פון אידישען שפיטאל אין מאנטרעאל

מאנטרעאל, יולי 30, (איטא).

קאנאדע׳ס נייער גאווערנער־דזשענעראל, לארד בעזבאלאו, וועט אויסגראבען די ערשטע לאפעטע ערד פאר דעם אידישען שפיטאל אין מאנטרעאל, וועלכע וועט זיין די גרעסטע אידישע אינסטיטוציע פון איהר סארט אין נאנץ קאנאדע.

א סך אנדערע פראמינענטע פארטרעטער פון דעם קאנאדער און אידישען געזעלשאפטליכען און פאליטישען לעבען וועלען זיך באטייליגען אין דער צערעמאניע פון אויפברעכען די ערד, וועלכעס וועט פארקומען קומענדען מאנטאג ביי־טאג.

אין פארלויף פון דעם טאג וועט דער גאווערנאר־דזשענעראל באזוכען די תלמוד תורה, מושב־זקנים און די געביידע פון די יאנג מענ׳ס היברו אסאסיאיישאן.

די בוי־ארבייט פון דעם נייעם האספיטאל וועלען תיכף אנגעהויבען ווערען.

דאנציג דעפארטירט אידישע משפחות

דאנציג, יולי 30, (איטא).

עטליכע אידישע פאמיליעס זענען היינט דעפארטירט געווארען פון דאנציג קיין פוילען, אונטער׳ן אויסרייד אז ווי זענען געפאלען צו׳ר־לאסט, ווייל זיי האבען ניט געקענט באצאהלען פאר שטאדטישען שפיטאל, וואו מיטגלידער פון זייערע פאמיליעס זענען באהאנדעלט געווארען.

א מיליאן דאלאר פון דזשוליוס ראזענוואלד

בערלין, יולי 30, (איטא).

דזשוליוס ראזענוואלד האט געגעבען א מיליאן דאלאר צו אויפבויען א דענטאל קליניק אין בערלין, לויט ווי דר. סאהם, מעיאר פון בערלין, האט היינט באקאנט געמאכט.

טאראנטאר אידישער יונגערמאן דערמארדעט אין לאס־אנדזשעלעס

דא איז דערהאלטען געווארען די טרויעריגע ידיעה אז נייטען בלעק, דער 20־יאריגער זוהן פון מר. און מרס. מעקס בלעק, פון 1098 קווין סטריט וועסט, א״ן

נייטען בלעק

דערמארדעט געווארען פון באנדיטען אין לאס־אנדזשעלעס, וואו ער האט זיך געפונען א קנאפען יאר.

דער יונגער נייטען איז געבוירען און דערצוגען געווארען אין טאראנטא. ער האט דא גראדואירט פון פארקדיל האי־סקול, און איז געווען אקטיוו אין דר. קריי־זען פון די יאנג מענס פרייד אף איזראעל, וואו ער איז אויך געווען פרעזידענט א פולען טערמין.

מיט א יאר צוריק איז ער אוועקגע־פאהרען קיין לאס־אנדזשעלעס, וואו זיין־נע שוועסטער וואוינען. ער האט דארט באלד געקראגען באשעפטיגונג אין אפיס פון א גרויסער פרוכט פירמע. יעדען מאנ־טאג איז עס געווען זיין אויפגאבע צו אוועקטראגען דאס געלט אין באנק. וואר־שיינליך איז ער שוין א לענגערע צייט גאנעשפיאנירט געווארען פון באנדיטען, און היינטיגען מאנטאג, בעת ער איז גע־גאנגען אין באנק מיט׳ן רעגצעל געלט אין האנט, איז ער אפגעשטעלט געווארען פון צוויי באוואפענטע האלד־אפיקעס, וועל־כע האבען פון איהם געפארערט דאס געלט אדער דאס לעבען.

ער האט דאס געלט ניט געוואלט גע־בען, דאן האט איינער פון זיי איהם אריינגעשאסען א קויל אין רוקען, און ע־איז, נאך עטליכע טעג פון אנגסטליכע מאר־טערנישען געשטארבען.

די ידיעה האט דא געטראפען זיינע עלטערען ווי א דונער פון לויטערען הי־מעל.

ביידע באנדיטען זענען באלד געכאפט געווארען צוזאמען מיט׳ן רעגצעל מיט 15 טויזענט דאלאר.

די לויה פון דעם יונגען נייטען איז פארגעקומען נעכטען פארנאכט, 5 אווי־נער, אין לאס־אנדזשעלעס.

צוטרוי־וואוט געגעבען פאר שפאנישען קאבינעט

מאדריד, יולי 30.

די נאציאנאלע אסעמבלי האט היינט געגעבען א צוטרוי־וואוט פאר דער פראווי־זאריישער רעגירונג פון פרעזידענט אל־קאלא זאמארא.

דער וואוט איז געווען ביי אפלאמיי־שען.

קאפאני׳ס אורטייל אפגעלייגט

שיקאגא, יולי 30.

דער אורטייל איבער אל קאפאני איז פון ריכטער ווילקערסאן אפגעלייגט גע־ווארען אויף נאך א טאג, נאכדעם ווי קא־פאני האט צוריקגעזויגען זיין פריהער־דיגען ווירוי פון שולדיג.

געשלעג צווישען קאמוניסטען און פאשיסטען

איצאה, רייטשלאנד, יולי 30.

איין מאן איז טוים און 25 זענען פארוואונדעט אלס רעזולטאט פון א צוזא־מענשטויס צווישען קאמוניסטען און היט־לערעטען, אין פארלויף פון א פאשיס־טישען מיטינג וואס איז דא אפגעהאלטען געווארען.

נארמאן בענטוויטש א קאנדידאט פאר ווייצ־מאן קאטעדרע

ירושלים, יולי 30, (איטא).

דא רעדט מען, אז נארמאן בענט־ויטש, דער אידישער אטורני־דזשענע־ראל פון פאלעסטינע, וועט מעגליך בא־שטימט ווערען פאר דער ווייצמאן־קא־טעדרע פון אינטערנאציאנאלער יורים־פרודענץ, וועלכע וועט עטאבלירט ווערען אינ׳ם העבריאישען אוניווערזיטעט.

לאנדאן, יולי 30, (איטא).

טראץ דעם וואס קיינער איז נאך ניט באשטימט געווארען פאר דער ווייצ־מאן־קאטעדרע, האט אבער די אידישע טעלעגראפען אגענטור היינט אויסגעזר־וועגונג, און ער איז געווען זעהר דער־פאלגרייך אין זיין ארבייט.

פאר דער צייט וואס ער איז דא גע־ווען האט ער זיך געשאפען א גרויסע צאהל פריינט, און דער לאנטשעאן איז פון די דאזיגע פריינט זיינע אראנזשירט געווארען.

דר. י. גאלדסטיק, וועלכער איז וויים־טשערמאן פון דעם אנטעריאר ציון ראי־יאן, איז געווען באהאלטען געווארען פון משה געלבער, מרס. רונקעלמאן, אליהו פוללען, רבי סאמק, ס. הערדיס, א. דיינגוויין, א. בענגנעס, ב. וויין, ש. מ. שאפירא, דע־דאקטאר פון „זשורנאל״, מרס. בענגנעס, מ. קרעמער, ח. לאזארסקא, א. אגראנאוו, ס. ראגול, מארים גאלדסטיק, און פון מר. כרמל׳ן נופא, וועלכער האט אין א האר־ציגער רעדע, בארואנקט אלע זיינע פריינט אין טאראנטא, און פארזיכערט אז ער וועט לאנג זיין ניט פארגעסען.

ס. הימעל האט פארגעשלאגען אז כרמל זאל פארהאלטען ווערען אין טאר־אנטא, אבער אזוי ווי די פארזאמלונג איז ניט געווען קיין אפיציעלע דאריבער האט זיין פארשלאג ניט געקענט באר־טראכט ווערען.

בייד „ארום־דער־וועלט״ עראפלאנען מאכען דורך זייער ערשטען „שפרונג״ דערפאלגרייך

עראפלאן „קעיפ־קאד״ וועלכען מ׳האט גערענקט אז ער איז פארלוירען געגאנגען אין וועג, קומט אן בשלום אין איסטאמבול, טערקיי, נאך 49 שעה און 20 מינוטען פון פלי־הען. — קריגען גרויסארטיגען קבלת־פנים. צווייטער עראפלאן „מיס ווידאל״, וועל־כער איז געצוואונגען געווען צו לאנדען אין ענגלאנד, איז שוין אנגעקומען קיין בער־לין און איז גלייך אפגעפלויגען קיין מאסקווע.

צעפעלין שוין דא צוריק אין בערלין פונ׳ם נארד־פאל

איסטאמבול, טערקיי, יולי 30.

די צוויי אמעריקאנער פליהער, דזשאהן פאלאנדא און ראסעל בארדמאן, וועלכע האבען דינסטאג פארנאכט זיך ארויסגעלאזען פון ניו יארק אויף א גע־יעג ארום דער וועלט אין זייער מאנא־פלאן „קעיפ קאד״, זענען היינט 6.16 פארנאכט, לויט דער איסטערן סטענדערד־צייט אדער 1.16 לויט דער היגער צייט, אנגעקומען אהער, נאכדעם ווי זיי האבען דורכגעמאכט דערפאלגרייך א שטרעקע פון 4,984 מייל אין 49 שעה מיט 20 מי־נוט.

אזוי געלונגען איז געווען זייער רייזע, אז זיי האבען אין פאראויס אויסגערע־כענט צו דורכמאכען די שטרעקע אין 50 שעה, און פונקט ווי זיי האבען אויסגע־רעכענט אזוי איז דאס זיי געלונגען, טראץ דעם וואס דער גרעסטער טייל פון זייער רייזע איז געווען נעפעלדיג, פונדעסטוועגען, איז דאך די רייזע געווען די גע־לונגענסטע וואס מען האט זיך געקענט פארשטעלען, איבערהויפט ווען מ׳נעהמט אין אנבאטראכט אז זיי זענען געפלויגען אין אן עראפלאן וועלכער איז שווערער ווי די לופט.

זינט זיי זענען ארויסגעפלויגען פון ניו יארק האט מען גאר־ניט געהערט פון דעם עראפלאן „קעיפ־קאד״ און פון דער פליהער, בעת פון דעם צווייטען עראפלאן האט מען יא געהערט. עס איז אין דא־ריבער אויסגערעדיקט געווארען די מורא, אז אפשר זענען זיי ערגעץ פארלוירען גע־גאנגען אין ים. אבער היינט פארנאכט האט זיך זייער מאנאפלאן פלוצלונג בא־ווזען איבער׳ן ישעלקי לופט־האפען, וואו זיי האבען באלד געלאנדעט.

א גרויסער עולם האט שטורמיש אויפגענומען די פליהער. זיי זענען בא־גריסט געווארען אין נאמען פון דער טער־קישער רעגירונג, און נאכדעם זענען זיי געווען די געסט פון דעם אמעריקאנעם אמבאסאדאר אין טערקיי, דזשאזעף סי. גרו.

ביידע פליהער זענען געווען אין א העכסט מונטערען און אויפגעלייגטען צו־שטאנד, און האבען דערקלערט אז זייער רייזע איז געווען נאך מעהר דערפאלגרייך ווי זיי האבען זיך פארגעשטעלט.

בערלין, יולי 30.

די אמעריקאנער פליהער קלאיד ע. פענבאיין און יוה הערנדאן, וועלכע זענען געווען געצוואונגען צו לאנדען אויף ענג־לישער טעריטאריע, נאכדעם ווי זיי זע־נען אריבערגעפלויגען דעם אטלאנטיק, זע־נען היינט שוין אנגעקומען אהער פון ענגלאנד, און האבען זיך גלייך נאכדעם צוגעגרייט צו אפפלוהען נאך מאסקווע, וועלכעס זיי האבען לבתחילה געמאכט אלס זייער ציעל־פונקט, צו מאכען זייער ערשטען אפשטעל אין זייער רייזע ארום דער וועלט.

זיי פליהען אינ׳ם עראפלאן „מיס ווידאל״. זיי זענען אנגעקומען אהער פונקט 7.25 אוועגס אדער 1.25 איסטערן סטענדערד צייט.

בערלין, יולי 30.

דער דייטשער דיריזשיבל „גראף צע־פעלין״ וועלכער איז געווען געצוואונגען צו אומקעהרען זיך פון מיטען וועג צום נארד־פאל, צוליעב די געפעהרליכע קלי־מאטישע קאנדיציעס, איז היינט אנגע־קומען אהער, לאנדענדיג היינט 6.37 פאר־נאכט, אינ׳ם טעמפעלהאף לופטהאפען.

בערלין, יולי 30.

דא איז דערהאלטען געווארען דער באריכט, אז דער „גראף־צעפעלין״ קערט זיך אום צוריק קיין לענינגראד, ניט פארטזעצענדיג די לופט־רייזע צום נאט־פאל, צוליעב די געפעהרליכע קלימאטישע קאנדיציעס וועלכע הערשען איצט אינ׳ם ארקטישען געגענט.

צוליעב די דאזיגע אונגינסטיגע קלי־מאטישע קאנדיציעס, איז דער ראדיא אפאראט אויף דעם דיריזשיבל אויך קא־ליע געווארען, און דאס האט נאך פיעל מעהר שווערער געמאכט די רייזע.

פרידריכסהאפען, יולי 30.

דאס איז באקאנט געמאכט געוואר־דען, אז דער „גראף צעפעלין״ וועט דעם 18־טען אויגוסט אפפאהרען קיין ענגלאנד.

מאסקווע, יולי 30.

עימי דזשאנסאן, די באריהמטע ענג־לישע לופט־פליהערין, וועלכע איז איצט אויף איהר וועג נאך טאקיא, יאפאן, איז אנגעקומען בשלום קיין קאזאן, וואו זי האט איבערגעגעבטיגט.

עימי דזשאנסאן, וועלכע האט גע־נעכטיגט אין קאזאן, איז היינט פארנאכט שוין אפגעפלויגען פון דאנען איבער סי־ביר אויף איהר וועג נאך יאפאן.

אידיש ניט דערלויבט פאר קאמפיין־צוועקען אין לאטוויע

ריגע, יולי 30, (איטא).

רבי מרדכי גוראק, א פראמינענטער ציוניסטישער פיהרער און מיטגליד פון לאטווישען פארלאמענט, וועט נע׳משפט ווערען דערפאר וואס אין פארלויף פון דעם לעצטען פארלאמענטארישען וואהל־קאמפיין איז זיין קאמפיין־לעטעראטור געווען געדרוקט אין אידיש אנשטאט אין לאטוויש.

פראמינענטע רעדנער אדרעסירען לאנטשעאן פון יצחק כרמל

נעכטען 12.30 ביי־טאג איז אין „אלד ספעין״, אויף קווין וו., פארגעקומען דער לאנטשעאן צו דער געלעגענהייט פון דער אפרייזיג פון ה׳ יצחק כרמל פון טאראנ־טא. מר. כרמל איז, אין פארלויף פון די פארגאנגענע מאנאטען געווען ארגאניי־זער פון דער אנטעריאר ציוניסטישער באר־וועגונג, און ער איז געווען זעהר דער־פאלגרייך אין זיין ארבייט.

פאר דער צייט וואס ער איז דא גע־ווען האט ער זיך געשאפען א גרויסע צאהל פריינט, און דער לאנטשעאן איז פון די דאזיגע פריינט זיינע אראנזשירט געווארען.

דר. י. גאלדסטיק, וועלכער איז וויים־טשערמאן פון דעם אנטעריאר ציון ראי־יאן, איז געווען באהאלטען געווארען פון משה געלבער, מרס. רונקעלמאן, אליהו פוללען, רבי סאמק, ס. הערדיס, א. דיינגוויין, א. בענגנעס, ב. וויין, ש. מ. שאפירא, דע־דאקטאר פון „זשורנאל״, מרס. בענגנעס, מ. קרעמער, ח. לאזארסקא, א. אגראנאוו, ס. ראגול, מארים גאלדסטיק, און פון מר. כרמל׳ן נופא, וועלכער האט אין א האר־

ביל צו געבען רעגירונג „אומבאגרעניצטע מאכט״ געהט דורך ערשטע „רידינג״

אניטאטארס וועלען דעפארטירט ווערען אויפ׳ן ערשטען חשד

אטאווא, יולי 30.

דער ביל וואס גיט דער רעגירונג „אומבאגרעניצטע מאכט״ צו אויפהאל־טען רוה און ארדנונג אין לאנד, און צו אויסגעבען אזוי־פיעל געלט פאר הילפס־ציעלען, לויט ווי דר׳ רעגירונג געפינט עס פאר נויטיג, איז היינט דורכגעגאנגען די ערשטע „רידינג״ אהן א וועלכער עס איז דיסקוסיע.

פריהער איז אנגענומען געווארען די רעגירונגס־רעזאלוציע, און דער ביל איז נאכדעם באזירט געווארען אויף דער דא־זיגער רעזאלוציע. דער ביל איז באקאנט אלס „דער ארבייטסלאזען און פארם רע־ליעף געזעץ פון 1931״.

דער ביל וואלט תיכף געווען דורכ־געגאנגען די צווייטע „רידינג״ אויך, ווען רייט האנ. מעקענזי קינג, דער פיהרער פון דער אפאזיציע, וואלט ניט געפאר־דערט אז די צווייטע „רידינג״ זאל אפ־געלייגט ווערען, בין די מעמבערס פון דער־אפאזיציע וועלען זיך גרינדליך באקענען מיט דעם אינהאלט פונ׳ם געזעץ־פרא־יעקט. עס ווערט פארשטאנען, אז די אפאזיציע גרייט זיך צו באקעמפען דעם דאזיגען ביל מיט אלע איהרע כוחות. אין דעם דאזיגען קאמף האבען אלע גרופען און איינצעלנע מעמבערס פון דער אפא־זיציע ווערען געגעבען א גרויסע צאהל פריינט, און דער לאנטשעאן איז פון די דאזיגע פריינט זיינע אראנזשירט געווארען.

דר. י. גאלדסטיק, וועלכער איז וויים־טשערמאן פון דעם אנטעריאר ציון ראי־יאן, איז געווען באהאלטען געווארען פון משה געלבער, מרס. רונקעלמאן, אליהו פוללען, רבי סאמק, ס. הערדיס, א. דיינגוויין, א. בענגנעס, ב. וויין, ש. מ. שאפירא, דע־דאקטאר פון „זשורנאל״, מרס. בענגנעס, מ. קרעמער, ח. לאזארסקא, א. אגראנאוו, ס. ראגול, מארים גאלדסטיק, און פון מר. כרמל׳ן נופא, וועלכער האט אין א האר־

בינע גילבערט ע״ח

37 יאר אלט, די פרוי פון דזשעק גיל־בערט, איז נעכטען געשטארבען אין שפי־טאל נאך אן אפעראציע.

די לויה וועט זיין היינט 2 אזייגער־בייטאג, פון 276 גרייס סטריט, די לעצטע היים פון דער פארשטארבענער.

אלע העלצער אין בענטשינגער לאנדס לייט זענען געבעטען צו קומען אפגעבען דער פארשטארבענער דעם לעצטען כבוד.

אלע פרויען פון דער קעלצער לייריס אוקזילערי דארפען קומען צו דער לויה.